

Hét ADHD lifestylemagazine van Nederland

SUZAN!

Soms staat alles even stil

fotoreportage India door Pascal Bosmann

Hoe overleef ik de overgang met ADHD

stemmingswisselingen, hormonen, geen zin in sex en de samenhang van alle dingen

Ondernemer met dat D'tje extra...

Daan: 'ik heb een grote drive'

DE BARRY FOCUS

'IK WIL LATEN ZIEN DAT IETS DAT AFWIJKT
JUIST BUITENGEWOON PRACHTIG KAN ZIJN'

ik
leer
anders

Veel ouders kennen het frustrerende gevoel na een rapportbespreking: 'Het zit er wel in, maar het komt er niet uit.' Kinderen die zich de lesstof niet eigen kunnen maken. Terwijl ze vaak juist erg slim zijn op andere gebieden. Als bijles onvoldoende resultaat oplevert, bestaat de kans dat deze leerling 'anders' leert.

Een kleine groep leerlingen denkt niet in woorden, maar in beelden. Daarom wordt het lesmateriaal niet begrepen en onthouden. Vaak hebben beelddenkers een leerachterstand of denkt men aan dyslexie. Bijles helpt niet of nauwelijks omdat er dan nog meer schoolwerk op 'foute' wijze wordt aangeboden. De leer methode 'Ik leer anders' vertaalt de lesstof naar deze visuele manier van denken. Zo kunnen bijvoorbeeld leerlingen met dyslexie wel direct een voldoende halen voor een dictee.

HOE HERKEN JE DE BEELDDENKER?

De meeste mensen denken in woorden (95%). Slechts een klein groepje denkt in plaatjes (5%). Er volgt nu een korte opsomming van kenmerken van een beelddenker. Uiteraard is elk kind uniek. Gebruik deze informatie als aanvulling op je kennis. Beelddenkers 'zie' je denken. De ogen gaan vaak omhoog, of ze kijken dromerig voor zich uit als ze een vraag moeten beantwoorden. Als lesstof wordt uitgelegd snappen ze het niet of wel, nooit een beetje. De meeste kinderen met AD(H)D, autisme, dyslexie en/of dyscalculie hebben een voorkeur voor visueel leren. Ook hoogbegaafde leerlingen met automatiseringsproblemen kunnen tafels vaak wel onthouden als ze er een plaatje van maken.

INDICATIE LEERPROBLEMEN

Taal (dyslexie)

- Spiegelen letters $b=d=p=q$
- Lezen, overslaan van kleine woordjes: de, het, een..
- Fonetisch schrijven

Rekenen (dyscalculie)

- Cijfers omdraaien 25-52
- Moeite met automatiseren
- Taken in juiste volgorde maken

Concentratieproblemen

Beelddenken is veel meer dan denken in plaatjes ...

TOP-DOWN LEREN

Beelddenkers denken vanuit een totaalbeeld. Het lesmateriaal wordt opgebouwd uit duizenden puzzelstukjes. Op de voorkant van de puzzeldoos staat het voorbeeld. Maar die voorkant krijg je niet te zien op school. Elke week krijg je een paar losse stukjes van de puzzel. De beelddenker heeft niks aan al die losse stukjes met informatie. Hij heeft het beeld van het eindresultaat nodig om de informatie op de juiste manier te onthouden. Dit heet top-down leren.

Ik denk in beelden, jij onderwijst in woorden. De beelddenker ziet eerst een beeld (bijvoorbeeld een plaatje of zelfs een bewegende film). Vervolgens moet het juiste woord erbij gezocht worden, dit kost tijd. Bijvoorbeeld het woord 'hond' tijdens een dictee. De leerling ziet eerst een harige, bruine, kwijlende hond springen en denkt dan: 'Oooohhh hoe heet die ook alweer? Max! O ja 'hond'. Ik hoor een t maar schrijf een d'. Met de leer methode 'Ik leer anders' leren deze kinderen hoe ze woorden als plaatje kunnen opslaan. Dit noemen we woordbeelden [hond]. Zij bekijken eerst het woordbeeld in hun hoofd voordat ze het kunnen opschrijven. Een beelddenker heeft dus meer tijd nodig voor het schoolwerk.

DRIEDIMENSIONAAL DENKEN

Beweging in je hoofd betekent creativiteit. Een beelddenker kan objecten in zijn hoofd laten draaien. Zoals een architect om het gebouw in zijn hoofd kan lopen, voordat het op papier staat. Beelddenkers spiegelen vaak cijfers en letters ($b=d=p=q$). Soms kunnen zij zelfs in spiegelschrift schrijven.

HUSSELEN VAN INFORMATIE

Er bestaat een boek met de titel: 'Mik heeft de hik'. Negen van de tien beelddenkers zeggen: 'Kim heeft de hik'. Het hoofd ziet drie letters die niet direct herkenning oproepen. 'Kim' kennen we wel. De letters worden geschud en vallen daarna op de juiste plaats volgens de logica van de beelddenker. Dit doet hij of zij onbewust.

CONCENTRATIEPROBLEMEN

Beelddenkers horen, zien en voelen alles om zich heen. Ze filteren niet. Elk geluid van een schuivende stoel of snuffelende neus wordt waargenomen. Vaak is de oplossing simpel.

Door gebruik te maken van een flexibel schot (StudyBuddy) op het bureau en een geluiddempende koptelefoon verbetert de concentratie direct.

IMPULSIEF GEDRAG

Beelddenkers hebben vaak weinig geduld. Autoriteiten maken niet veel indruk, het gevoel van binnen overheerst. Deze leerlingen geven ook vaak direct antwoord zonder hun vinger op te steken. Bied een alternatief om deze prikkeling te onderdrukken. Bijvoorbeeld een stopbordje met een groene en rode kant. Zo kan de leerling laten zien dat hij of zij het antwoord weet en krijgen klasgenootjes ook de kans een antwoord te geven.

HYPERFOCUS

Beelddenkers kunnen extreem hyperfocussen op een onderwerp wat hun interesse heeft. Het laat ze niet los! Daarbij kunnen zij heel vindingrijk zijn als ze iets voor elkaar willen krijgen. Hierdoor komen vaak zeer interessante projecten tot stand!

PLANNING

Geen tijdsgevoel, afspraken vergeten, de verkeerde boeken in je schooltas, sporttas vergeten ... Zomaar een aantal vervelende voorbeelden uit het dagelijks leven van een beelddenker. Geen tijdsbesef en een slechte planning maken een kind onzeker. De oplossing is simpel. Maak gebruik visuele planborden en takenkaarten.

ZELF AAN DE SLAG

De techniek van de leer methode 'Ik leer anders' is heel simpel. Het werkboek kan worden voorgelezen en doorgewerkt samen met een leerling. Van alle informatie die beelddenkers niet kunnen onthouden, maken we een plaatje. In het hoofd worden

kamers of kasten gevisualiseerd. De informatie wordt daar in geschreven. Een beelddenker kan tijdens een dictee op zijn denkbeeldige muur in zijn hoofd kijken. Daar staan de antwoorden. Alle dictee-woorden worden dus vooraf opgeslagen als plaatje. Maar ook sommen en tafels. Dit is voor beelddenkers heel gewoon. Bart, 10 jaar oud, met de diagnose ADHD zei na afloop van de eerste sessie tegen zijn ouders: 'Eindelijk iemand die begrijpt hoe ik denk'. Bied de lesstof top-down aan en geef deze leerlingen een geluiddempende koptelefoon en flexibel schot om de concentratie te verbeteren. Een takenkaart helpt bij het plannen van het schoolwerk. Door (h)erkenning van de beelddenkers in de klas, krijgen zij ook de kans om te laten zien dat ze kunnen leren. ●

Meer informatie: www.ikleeranders.nl

Test

- Kan de leerling goed puzzelen?
- Houdt de leerling van werken op de computer?
- Speelt de leerling graag met constructiespeelgoed?
- Heeft de leerling een levendige verbeelding en kan daardoor op gaan in zijn/haar fantasiewereld?
- Wordt hij/zij makkelijk afgeleid?
- Moet je instructies vaak herhalen voordat taken worden uitgevoerd?
- Wiebelt hij/zij veel?
- Eerst doen en dan pas denken?
- Is hij/zij overweldigend aanwezig? (Na eerst de kat uit de boom te hebben gekeken.)
- Denkt de leerling erg zwart-wit?
- Is hij/zij erg perfectionistisch, faalt niet graag (gevoelig voor kritiek)?
- Wint de leerling graag en is het een slechte verliezer?
- Herinnert hij/zij gebeurtenissen gedetailleerd (zelfs van jaren geleden)?
- Heeft de leerling problemen met het vasthouden van een pen, slecht handschrift?
- Heeft de leerling een allergie, last van astma of veel oorontstekingen?
- Heeft de leerling een goed gevoel voor humor (creatieve woordspelingen)?
- Moeten de etiketten uit kleding geknipt worden? Draagt hij/zij graag zachte stoffen?

Als je het merendeel van de vragen met 'ja' hebt beantwoord, is de leerling waarschijnlijk een beelddenker.

TEKST AGNES OOSTERVEEN FOTO GABY TENDA